

Advies over het voorstel voor een richtlijn (EEG) van de Raad betreffende een tweede algemeen stelsel van erkenning van beroepsopleidingen, ter aanvulling van de Richtlijn 89/48/EEG

(90/C 75/02)

De Raad heeft op 5 september 1989 besloten overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 49, 57 en 66 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap het Economisch en Sociaal Comité om advies te vragen over het bovengenoemde voorstel.

De Afdeling voor sociale aangelegenheden, gezinsvraagstukken, onderwijs en cultuur, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 18 januari 1990 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Salmon.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 273e zitting (vergadering van 31 januari 1990) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

1.1. Het Comité stelt vast dat de voorgestelde richtlijn bedoeld is voor EG-burgers die in het bezit zijn van een overeenkomstig de in de diverse Lid-Staten geldende voorschriften uitgereikt diploma van een lager niveau dan dat waarvoor de richtlijn van de Raad van 21 december 1988 geldt, alsmede voor sommige loontrekkenden of zelfstandigen die geen diploma maar wel beroepservaring bezitten.

1.2. In zijn advies van 29 januari 1986 over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende een algemeen stelsel voor de erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten, heeft het Comité erop gewezen dat het nieuwe systeem een eerste stap was en dat deze „dient te worden gevolgd door een soortgelijke aanpak in andere gevallen waarin verschillen qua opleiding en dus qua diploma de uitoefening van bepaalde activiteiten uit het oogpunt van vrijheid van vestiging belemmeren”⁽¹⁾.

1.3. De voorgestelde regeling geldt voor iedere EG-burger die de vereiste beroepskwalificaties bezit om in een Lid-Staat van de Gemeenschap als loontrekkende of zelfstandige een beroepsactiviteit te kunnen uitoefenen en die deze of een daarmee vergelijkbare activiteit wil uitoefenen in een andere Lid-Staat waar de activiteit in kwestie wettelijk geregeld is.

1.4. In artikel 2, tweede alinea, van de voorgestelde richtlijn wordt erop gewezen dat deze niet van toepassing is op beroepen die onder een specifieke richtlijn inzake onderlinge erkenning van diploma's vallen noch op de activiteiten die onder de in bijlage A van het voorstel vermelde richtlijnen vallen. Die richtlijnen moeten volgens de Commissie van kracht blijven.

1.5. Het Comité kan zich met de doelstellingen van de Commissie verenigen. Als men tot een Gemeenschap zonder binnengrenzen wil komen, moeten namelijk de nodige maatregelen worden genomen om ook bo-

vengenoemde categorieën van personen op te nemen in het toepassingsgebied van de richtlijn van de Raad van 21 december 1988 betreffende een algemeen stelsel voor de erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten⁽²⁾.

1.6. Het Comité stelt vast dat het onderhavige voorstel moet worden gezien als een aanvulling op en een uitbreiding van de in die richtlijn neergelegde regeling. Er wordt dan ook vaak in voortgeborduurd op en verwezen naar die richtlijn, waardoor de inhoud en de gebruikte terminologie moeilijk te begrijpen zijn. Daarom dringt het Comité erop aan dat de Commissie haar voorstel op een duidelijkere en meer begrijpelijke manier presenteert, met name wat de toelichting en de „overwegingen” betreft.

1.7. Dit voorstel voor een richtlijn is van het grootste belang, omdat het hier gaat om de laatste van een reeks maatregelen die iedere burger in de Gemeenschap moeten garanderen dat de door hem in een Lid-Staat verworven beroepskwalificaties erkend of in aanmerking worden genomen door een andere, ontvangende Lid-Staat die de betrokken beroepsactiviteit wettelijk geregeld heeft.

1.8. Daar de Commissie net als bij de richtlijn van 21 december 1988 voor een algemeen stelsel heeft gekozen en het onderhavige voorstel pas enige tijd na de goedkeuring van de eerste richtlijn heeft ingediend, had zij dan ook lering moeten kunnen trekken uit de ervaring die met de toepassing van het eerste algemeen stelsel is opgedaan.

2. Bijzondere opmerkingen

2.1. Het Comité kan zich verenigen met deze algemene benadering, die erop gericht is de vrije vestiging van de Europese burgers te bevorderen. Wel is het van oordeel dat:

— de regeling dient te worden afgestemd op de specifieke — en sterk uiteenlopende — situaties in de diverse Lid-Staten, met name op het vlak van de beroepsopleiding (zoals b.v. duale systemen), en, zowel voor de omschrijving als voor het niveau van de kwalificaties, een eigen communautaire terminologie moet invoeren,

⁽¹⁾ PB nr. C 75 van 3. 4. 1986, paragraaf 1.9.

⁽²⁾ PB nr. L 19 van 24. 1. 1989.

- de regeling gemakkelijk moet kunnen worden begrepen en toegepast,
- de regeling niet mag indruisen tegen de beginselen van Richtlijn 89/48/EEG en hiermee een coherent geheel dient te vormen,
- een evenwichtige oplossing moet worden geboden voor de problemen in verband met de overgang van een lager naar een hoger niveau en van een zuiver praktijkgerichte opleiding naar een meer geformaliseerde opleiding,
- rekening moet worden gehouden met de noodzaak een aantal essentiële begrippen duidelijk en ondubbelzinnig te omschrijven,
- rekening moet worden gehouden met het effect van de vastgestelde regeling op de inhoud van collectieve overeenkomsten, waarin in sommige gevallen ook de toegang tot bepaalde beroepen wordt geregeld,
- het systeem het mogelijk moet maken rekening te houden met specifieke situaties die met name voortvloeien uit het politieke en institutionele bestel van de Lid-Staten of uit de voorschriften die de toegang tot en/of de uitoefening van bepaalde beroepsactiviteiten regelen,
- rekening moet worden gehouden met de noodzaak het verwerven van de voor het uitoefenen van een beroep in het gastland absoluut noodzakelijke taalkennis te bevorderen.

2.2. Het Comité begrijpt dat de Commissie bij het uitwerken van het onderhavige voorstel rekening moest houden met de in de richtlijn van december 1988 neergelegde begrippen en mechanismen. In het licht van bovenstaande beschouwingen zou het niettemin gaarne zien dat de Commissie de presentatie van haar voorstel — met name van de toelichting en overwegingen — en de formulering van een aantal bepalingen opnieuw bekijkt om haar voorstel te vereenvoudigen en ervoor te zorgen dat het gemakkelijker te begrijpen en toe te passen is. Zij kan zich daarbij met name door onderstaande opmerkingen laten leiden.

2.2.1. Definities

Het begrip „middelbare-schoolopleiding” moet nader worden omschreven om alle mogelijke gevallen — met name alternerende opleiding en voortgezette beroepsopleiding — te kunnen bestrijken.

Om de voorgestelde aanvullende richtlijn te kunnen toepassen, moet verder ook de omschrijving van het begrip „gereguleerde beroepsactiviteit” (artikel 1, sub e) zo worden aangepast en aangevuld dat alle betrokken beroepsactiviteiten zonder uitzondering daaronder vallen.

2.2.2. Toepassingsgebied

De Commissie zou de formulering en structuur van de artikelen 3 tot en met 9, waarin het toepassingsgebied van de richtlijn wordt omschreven, moeten herzien om de betekenis van de diverse artikelen beter uit de verf te laten komen.

2.2.3. Toepassing van de richtlijn

Er moet voor worden gezorgd dat het gastland met zo weinig mogelijk administratieve en financiële problemen wordt geconfronteerd en dat het vrije verkeer van personen niet wordt belemmerd. Dit zou het geval kunnen zijn als het organiseren van aanpassingsstages voor onder deze richtlijn vallende personen onvermijdelijk extra kosten met zich mee zou brengen, terwijl er voor werknemers van de betrokken Lid-Staat zelf geen stageplaatsen meer zouden zijn.

Verder is het Comité van oordeel dat de Lid-Staten te weinig tijd krijgen om te bepalen welke instanties bevoegd zijn om de aanvragen te ontvangen en de in de richtlijn bedoelde besluiten te nemen (artikelen 14 en 18).

2.2.4. Raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité

In overeenstemming met het in punt 2.7 van de toelichting uitgesproken voornemen moet in artikel 19 worden bepaald dat de Commissie ook aan het Economisch en Sociaal Comité een verslag over de stand van toepassing van de richtlijn zal doen toekomen, zodat dit daarvan kennis kan nemen.

2.2.5. Bijlagen

Om het overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de erkenning van diploma's zo volledig mogelijk te maken, zouden de bijlagen moeten worden aangevuld met een lijst van de bestaande specifieke richtlijnen inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten en andere titels.

Gedaan te Brussel, 31 januari 1990.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Alberto MASPRONE